

Fylkesmannen i Trøndelag
Postboks 2600
7734 STEINKJER

Vår dato: 28.08.2018
Vår ref.: 201603927-10
Arkiv: 323
Deres dato: 29.06.2018
Deres ref.: 16/1056-36

Saksbehandler:
Åse Winther

NVEs uttalelse til detaljregulering for Udduvoll Vest, massedeponi - Plan-id 2016011 - Melhus kommune - NVE har innsigelse til planforslaget

NVE fremmer innsigelse til detaljregulering for Udduvoll Vest massedeponi på grunn av hensynet til naturmiljøet og landskapsformen ravinedal samt at tiltaket ligger innenfor verneplan for Gaula som er et varig vernet vassdrag.

Innsigelsen hjemles i vannressurslovens §§ 8 og 35-5.

Vi viser til ovennevnte forslag til reguleringsplan samt vår uttalelse til varsel om planoppstart av 17.08.2016.

Bakgrunn

Planområdet ligger i Reitdalen like sør for E 39 og Udduvollbrua, helt nord i Melhus kommune. Planområdet er på ca. 360 da og det ønskes etablert et deponi for rene masser innenfor ca. 240 da av området. Masseberegninger viser at området har kapasitet på ca. 3 mill. m³ masse og det er planlagt en driftsperiode på ca. 15 år.

NVE har følgende kommentarer til planforslaget:

Forholdet til overordnet plan

Planforslaget er ikke i tråd med kommuneplanens arealdel da området, sett bort fra eksisterende masseuttak helt i nord, er avsatt til LNF(R)-område.

I forbindelse med arbeidet med den interkommunale arealplanen for Trondheimsregionen, «IKAP 1», delplan massedeponi med senere revisjon i 2015 (IKAP 2), ble området imidlertid anbefalt til etablering

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 09575, Internett: www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Abels gate 9
7030 TRONDHEIM

Region Nord
Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvegen. 1B
6800 FØRDE

Region Øst
Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

av massedeponi. Dette ble senere fulgt opp i Melhus kommunes temaplan for grustak, steinbrudd og deponi (ikke juridisk bindende). I vår uttalelse til IKAP 1 av 26.09.2014 skriver NVE bla.: «Vi har dessverre ikke hatt den nødvendige kapasitet til å gå detaljert inn i de enkelte lokalitetene. Vi er imidlertid som nevnt generelt kritiske til fylling i raviner og bekkedaler hvor deponering ikke samtidig innehar en skredsikringseffekt. Etter det vi kan se av det vedlagte planmaterialet, vil lokaliteter som Udduvoll vest og delvis Brålykkjebekken være slike lokaliteter som vi anbefaler tatt ut av planen». Vår anbefaling ble imidlertid ikke tatt til følge og deponiet ble derved lagt inn på kartet som «grønt» areal. I vår uttalelse til melding om planoppstart av 07.07.2016 minner vi nok en gang om vår anbefaling om å ta tiltaket ut av IKAP-planen.

Geoteknikk/grunnforhold

Rambøll AS har gjennomført grunnboringer og utarbeidet et geoteknisk notat (G-Not-001 av 05.10.2017). Det er gjort funn av kvikkleire/sprøbruddmateriale både i nord og sør. Deponiet er derfor trukket noe sørover slik at kvikkleireområdet i nord ikke skal berøres av deponiet. Det området som er berørt av deponiet er vurdert iht til NVEs «kvikkleireveileder» 7/2014. Det er kun gjort en faregradsvurdering for den sørlige delen, som blir berørt av deponiet. Faregradsvurderingen for den søndre sonen viser at den i dag har middels faregrad med lite erosjon. Med planlagt oppfylling vil stabiliteten bedres og ny faregradsvurdering vil bli lav da erosjonen blir satt til null. Tiltaket er plassert i tiltakskategori K1. Med middels faregrad kreves det ikke uavhengig kontroll. Arbeidet er imidlertid underlagt uavhengig kontroll av prosjektering og utførelse iht. til Eurocoden.

I sørenden av området er det lav stabilitet og med beregninger i profil E viser en sikkerhet på rundt $F=1,0$, dvs. tilnærmet labil. Det er planlagt en motfylling for å oppnå kriteriene iht. NVEs veileder 7/2014 («Kvikkleireveilederen»). Dette skal gjennomføres før oppfylling av ravinen til deponi. Motfyllingen vil fungere som et drenslag under deponiet og stoppe erosjon. Det er også gjennomført en utløpsvurdering som viser at et potensielt skred fra denne sonen vil nå ca. 300 m ned i ravinen (ca. halvveis). En oppfylling vil uansett være positiv for områdestabiliteten men gevinsten ved forbedringen forsvarer etter vårt syn ikke de store naturinngrepene ved tiltaket. Det er i forslag til bestemmelsesens 9.4 stilt krav om at rekkefølge og tiltak for geoteknisk utførelse skal være i henhold til ovennevnte geoteknisk notat.

Da det ikke er pågående erosjon av betydning og med svært lite bebyggelse i området vil imidlertid ikke dette området komme høyt opp i en nytte/kostvurdering og derved bli prioritert av NVE. Forholdet til sikkerhet vil etter vårt syn derved ikke være avgjørende mht. behovet for å åpne et deponi. Det er gjennomført uavhengig kontroll av stabilitetsvurderingen og NVE anser skredfaren som tilfredsstillende ivaretatt i planforslaget.

NVE er opptatt av at vår digitale kartdatabase, «NVE Atlas» til enhver tid er mest mulig oppdatert og aktuell. Særlig gjelder dette forhold som kan ha betydning for liv og helse. Vi ber derfor om at nye kvikkleiresoner legges inn i databasen gjennom vår nyetablerte digitale innsynsløsning:

<https://www.nve.no/flaum-og-skred/kartlegging/innmelding-av-farekartlegging> og at grunnboringene legges inn i databasen «Nadag»: <http://geo.ngu.no/kart/nadag/>.

Vannforskriften

Vannforskriftens hovedformål er at alle vannforekomstene skal oppnå god tilstand/godt økologisk potensial. For overflatevann heter det at: Tilstanden i overflatevann skal beskyttes mot forringelse og forbedres med sikte på at vannforekomstene skal ha minst god økologisk og god kjemisk tilstand». I

«Vann-nett» karakteriseres Reitanbekken/Reitbekken til å inneha moderat tilstand (påvirket av landbruksavrenning). Etter vårt syn er det en betydelig og økt risiko for at tiltaket vil kunne medføre at disse målene ikke vil oppnås, at det er en stor sannsynlighet for at vannforekomsten forringes og at miljømålene i forskriftens § 4-6 ikke oppnås. Vårt syn er at det finnes andre alternative, ferdigregulerte arealer i Trondheimsområdet som har betydelig mindre negative konsekvenser for naturmangfoldet enn omsøkte lokalitet.

Gaulavassdraget

Reitanbekken er beliggende innenfor nedbørsfeltet til Gaula som er et varig vernet vassdrag etter verneplan III (Vedtatt 19.juni 1986) og skal forvaltes etter *forskrift om rikspolitiske retningslinjer for vernede vassdrag*. Melhus kommune har utarbeidet slike retningslinjer gjennom kommunedelplan for Gaula 2008-2017 (vedtatt 11.03.2008). Verneverdiene i Gaulavassdraget utgjøres bla. av elveløpsformer med aktive prosesser og botanikk. Vannfauna og landfauna inngår som viktige deler av naturmangfoldet. Planrealisering medfører at et viktig økosystem forsvinner eller vil få alvorlig svekket økologisk funksjon. Vi minner om at nye anlegg i vernede vassdrag kun kan tillates dersom hensynet til verneverdiene ikke taler imot jf. VRL's § 35-5.

Allmenne interesser i vassdrag

Fisk

Planområdet omfatter et bekke/ravinedalsystem hvor den nedre, flate delen av vassdraget, er anadrom. I forbindelse med tiltaket har en, etter dialog med høringspartene, valgt å utvide planområdet slik at de nedre delene av bekken inngår, for derved å kunne rydde opp i- og bedre forholdene for anadrom fisk. For å unngå avrenning til vassdraget er det planlagt etablert et sedimentasjonsbasseng like nedstrøms deponiet. Det er i bestemmelsenes 9.5 stilt krav om at bekken skal gjenåpnes etter avsluttet deponi og revegeteres med stedegent materiale noe som innebærer at denne vil kunne bli liggende gjenlagt i rør i inntil 15 år.

Biologisk mangfold

Marine bekkedaler og ravinesystemer som fortsatt er aktive og med en viss grad av urørthet, er etter hvert blitt en stadig mer sjelden naturtype i Norge. Naturtypen ravinedaler er sjelden internasjonalt og forefinnes kun i deler av Sverige, Canada og Norge. I Norge finnes den stort sett bare i lavereliggende områder på Østlandet, i Trøndelag og sørlige deler av Nordland. Inngrep i form av bekkelukkinger og utrettinger, nydyrking, og planering av landbruksareal på særlig 60- 70- og delvis 80-tallet medførte en kraftig tilbakegang i denne naturtypen og har medført at marint skapte raviner nå er på den norske rødlista over sjeldne naturtyper. Disse områdene har ofte et svært høyt biologisk mangfold både mht. flora og fauna og utgjør ofte viktige viltkorridorer i kulturlandskapet.

Pga. stor byggevirksomhet i Trondheimsområdet med behov for deponering av overskuddsmasser, har vi de senere årene med bekymring registrert at det igjen har blitt et økende press på naturtypen og særlig på de bynære arealene. Pga dette økende presset er det etter vårt syn derfor særlig viktig at en er seg bevisst betydningen av å ivareta de gjenværende, bynære lokalitetene.

Typisk snitt fra nedre deler av deponiet. Åpen bekk, gråor-heggeskog med markert viltråkk

Sweco har gjennomført konsekvensutredningen for naturmiljø (03.03.2017) og konkluderer med at tiltaket vil medføre middels til store negative konsekvenser for flora og naturtyper både under- og etter anleggsfasen. To biotoper innenfor området, Reitan I/II, (til sammen ca. 26 da) er tidligere naturtypekartlagt av Biofokus på oppdrag av Trondheimsregionen i forbindelse med nevnte delplan for massedeponi i IKAP I i 2013. Reitan I (15 da) har fått C-verdi (lokal) mens Reitan II (11 da) har fått B-verdi (regional). For å ivareta lokalitetene anbefales det i rapporten «fri utvikling uten inngrep».

Gamle flybilder fra midten av 50-tallet viser at området pga den tids jordbruk med aktiv skjøtsel og stor beitepåvirkning hadde vesentlig mindre skogdekke enn i dag og deler av arealet er nå preget av naturlig revevegetering i form av gjengroing med gråor-heggeskog med innslag av varmekjær edelløvsvegetasjon som hassel, lind og alm. Det forefinnes en del eldre alm- og lindetrær med til dels store dimensjoner og en del læger og død ved. Hverken tiltakshavers rådgiver (Sweco) eller Biofokus anser området til å oppfylle kravene til en naturtypen ravinedal men klassifiserer arealet til å være «en mindre bekkedal med ravineelementer/rasmark-almeskog/gammel gråorskog». Hovedårsaken til at en ikke har valgt å karakterisere området som naturtypen ravinedal skyldes ifølge konsulentene at forekomstene er av begrenset størrelse samt at mye av det opprinnelige området også i dette bynære landskapet har blitt gjenstand for planering.

Vårt syn er at lokaliteten i et bynært perspektiv er av betydelig størrelse og utstrekning, har høyt biologisk mangfold, er i god gjengroingsfase, har stor betydning for vilt og tilhører landskapsformen ravinedal.

Øvre deler av området bærer preg av tidligere planering, noe tilplanting av gran og gjengroing av gråor-heggeskog langs vassdraget

Deler av området har en del varmekjære, til dels store løvtrær (lind, alm, hassel) samt or og rogn. I tillegg en del læger og mye viltråkk (elg/rådyr)

Vannressursloven

I vannressurslovens § 8 heter det at «ingen må iverksette vassdragstiltak som kan være til nevneverdig skade eller ulempe for allmenne interesser i vassdraget uten at dette skjer i medhold av reglene i vannressursloven §§ 12 eller 15 eller med konsesjon fra vassdragsmyndigheten eller tilsvarende behandling». Vannressurslovens § 20 legger opp til en samordning av tillatelser, og åpner for at tiltak som er tillatt i reguleringsplan etter plan og bygningsloven kan erstatte en tillatelse etter vannressursloven (samordning av tillatelser). Forutsetningen for en slik samordning er at det er sannsynlig at det ville blitt gitt konsesjon til tiltaket og at behandling etter plan- og bygningsloven ivaretar alle hensyn som vannressursloven skal ivareta.

Konsekvensene av massedeponiet er av en slik karakter at NVE ikke uten videre ville gitt konsesjon. Vi kan ikke ut fra en totalvurdering se at fordelene med massedeponiet overgår konsekvensene og ulempene for vassdraget og de allmenne interessene tilknyttet dette.

Med hilsen

Kari Øvrelid
Regionsjef

Åse Winther
Overingeniør

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Kopi til:

Melhus kommune
Trøndelag fylkeskommune